

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีส่วนตัว
ของ นายจรัญ ภักดีธนากุล ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๘/๒๕๕๑

เรื่องพิจารณาที่ ๘/๒๕๕๑

วันที่ ๘ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๑

ประเด็นวินิจฉัย

พระราชบัญญัติสภาพัฒนาการและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๔๗ ตรีวรรคหนึ่ง (๗) ประกอบมาตรา ๔๗ ทวิ (๒) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๔ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๓๘ วรรคสาม หรือไม่

ความเห็น

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๔ และมาตรา ๒๗ เป็นเพียงบทบัญญัติที่วางหลักทั่วไปในการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทยไว้ มิใช่บทบัญญัติที่ให้สิทธิและเสรีภาพโดยเฉพาะ จึงไม่มีกรณีที่ถูกกฎหมายใดจะไปขัดหรือแย้ง คดีคงมีข้อที่จะต้องวินิจฉัยเพียงข้อเดียวว่า พระราชบัญญัติสภาพัฒนาการและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๔๗ ตรีวรรคหนึ่ง (๗) ประกอบมาตรา ๔๗ ทวิ (๒) จะขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๘ วรรคสาม หรือไม่

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๘ วรรคสาม ซึ่งบัญญัติว่า “ก่อนมีคำพิพากษาอันถึงที่สุดแสดงว่าบุคคลใดได้กระทำความผิด จะปฏิบัติต่อบุคคลนั้นเสมือนเป็นผู้กระทำความผิดมิได้” มีเจตนารมณ์ที่จะคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของบุคคลที่ตกเป็นผู้ต้องหาหรือจำเลย ในคดีอาญาว่า จะยังไม่ถูกลงโทษทัณฑ์ทางอาญา และไม่ถูกปฏิบัติเยี่ยงผู้กระทำความผิดจนกว่าจะมีคำพิพากษาถึงที่สุด ว่าเป็นผู้กระทำความผิดจริงตามที่ถูกกล่าวหาฟ้องร้อง แต่ทั้งนี้ มิได้หมายความว่า จะมีการจำกัดตัดสิทธิใด ๆ ของผู้ต้องหาหรือจำเลยนั้นมิได้เลย เพราะในระหว่างที่ถูกสอบสวนหรือดำเนินคดีอาญา ผู้ต้องหาและจำเลยก็ยังไม่อาจถูกจำกัดเสรีภาพ ต้องถูกคุมขังในระหว่างสอบสวน และพิจารณาคดีได้ตามความจำเป็นและสมควรแก่พฤติการณ์และความร้ายแรงแห่งคดี เพียงแต่ในระหว่างนั้นจะปฏิบัติต่อเขาอย่างนักโทษเด็ดขาดที่มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษแล้วมิได้

LIART

สำหรับพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๔๗ ตรี
วรรคหนึ่ง (๗) และมาตรา ๔๗ ทวิ (๒) ที่เป็นประเด็นให้ต้องวินิจฉัยในคดีนี้ นั้น หากได้มีเนื้อความให้
ปฏิบัติต่อผู้ร้องอย่างนักโทษเด็ดขาดไม่ กฎหมายดังกล่าวเพียงแต่บัญญัติให้ “ผู้ที่มีพฤติกรรมในทางทุจริต”
เป็นลักษณะต้องห้ามสำหรับผู้ที่จะสมัครเข้ารับตำแหน่งหรือดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหาร
ส่วนตำบล ซึ่งเป็นตำแหน่งสำคัญในการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่จำเป็นจะต้องได้คนดีมีคุณธรรม
เข้าไปทำหน้าที่เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่สังคมและประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ บทกฎหมายทั้งสองมาตรานี้
มิได้บัญญัติให้ถือว่าผู้ร้องเป็นผู้ทุจริตโดยไม่ต้องรอให้มีคำพิพากษาถึงที่สุดเช่นนั้นก่อน การที่นายอำเภอ
ใช้อำนาจวินิจฉัยว่า ผู้ร้องมีพฤติกรรมในทางทุจริตโดยอาศัยคำพิพากษาของศาลจังหวัดขอนแก่น
ที่ยังไม่ถึงที่สุดเป็นเหตุผลประการหนึ่งนั้น เป็นการใช้อุบายของนายอำเภอตามที่เห็นสมควร การใช้
ดุลพินิจวินิจฉัยเช่นนั้นจะชอบหรือมิชอบประการใด มิได้อยู่ในอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดของศาลรัฐธรรมนูญ
ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องวินิจฉัยในคดีนี้คงจำกัดอยู่ที่เนื้อความของมาตรา ๔๗ ตรี วรรคหนึ่ง (๗)
และมาตรา ๔๗ ทวิ (๒) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗
ว่าจะขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๕ วรรคสาม
หรือไม่ เท่านั้น เมื่อเนื้อความแห่งบทบัญญัติกฎหมายดังกล่าวมิได้บังคับให้ต้องปฏิบัติต่อผู้ต้องหา
หรือจำเลยในคดีอาญาอย่างผู้ต้องคำพิพากษาถึงที่สุด จึงมิได้ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๕ วรรคสาม

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น เห็นว่า พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล
พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๔๗ ตรี วรรคหนึ่ง (๗) ประกอบมาตรา ๔๗ ทวิ (๒) ไม่ขัดหรือแย้งต่อ
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๕ วรรคสาม

นายเจริญ ภัคดีธนากุล

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand